Dosarul nr. 3-2676/22

HOTĂRÂRE
În numele Legii

20 iunie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Fedișin Adelina

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă ***** către Serviciul Vamal privind anularea actului administrativ,

constată:

La data de 27 octombrie 2022, ***** a depus cerere de chemare în judecată către Serviciul Vamal privind anularea actului administrativ.

În motivarea cererii reclamantul a invocat următoarele. Prin Ordinul Directorului Serviciului Vamal nr. 1363-p din 23.09.2022, care a fost adus la cunoștința reclamantului la data de 27.09.2022, inspectorului principal al Biroului Vamal Centru, *****, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară - avertisment.

Ca temei de drept pentru aplicarea sancțiunii disciplinare a fost invocat faptul că, inspectorul principal al postului vamal Leușeni, Biroul Vamal Centru, *****, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu a admis o atitudine eronată față de atribuțiile de serviciu, a aplicat insuficient și neoportun metodele analizei de risc, precum și nu a asigurat respectarea întocmai a normelor de control vamal, prin ce a admis încălcarea prevederilor punctului 5, al.1 lit. a),b) g) și j) a Codului de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin HG nr. 1161 din 20.10.2016 și prevederile lit. b) art. 13, art.51 alin. 1) lit. g) al Legii cu privire la Serviciul Vamal nr.302 din 21.12.2017.

Susține că, în fapt, a fost invocat că urmare a examinării raportului Departamentului Antifraudă și Conformare cu nr. 5489 din 01.08.2022, privind identificarea cazurilor de încălcare a disciplinei de serviciu admise de către funcționarul vamal ***** s-a stabilit că la data de 22.07.2022, în jurul orelor 22:50, de către colaboratorii Secției Echipe Mobile Centru a Serviciului Vamal, pentru efectuarea controlului de linia a doua, a fost stopat mijlocul de transport de model *****, nr/înm *****, condus de către cet. *****, care se deplasa din Italia în Republica Moldova.

Ca rezultat a controlului, în mijlocul de transport au fost depistate colete neînsoțite, astfel s-a luat decizia de a însoți unitatea de transport către Biroul vamal Centru pentru efectuarea controlului detaliat. În rezultatul controlului detaliat au fost depistate mărfuri care nu au fost declarate organului vamal și anume: cafea în asortiment, produse alimentare și produse chimice de uz casnic, care nu au fost declarate sau declarate neautentic organului vamal la traversarea postului vamal de frontieră.

În rezultatul evaluării mărfurilor de către Secția reglementări tarifare și netarifare a Biroului Vamal Centru, valoarea în vamă a acestor bunuri a fost apreciată în mărime de 66 987,72 lei, cu plăți calculate în mărime de 23 286,56 lei. Conform informațiilor disponibile în Sistemele informaționale ale Serviciului Vamal, mijlocul de transport a traversat frontiera de stat prin postul vamal Leușeni, Biroul Vamal Centru, la data de 22.07.2019 la orele 21:15, operațiunea fiind perfectată de către funcționarul vamal *****.

Consideră că, Ordinul Directorului Serviciului Vamal nr. 1363-p din 23.09.2022, este neîntemeiat, ilegal și pasibil anulării din următoarele considerente: constatările indicate în raportului Departamentului Antifraudă și Conformare cu nr. 5489 din 01.08.2022 precum și în Ordinul Directorului Serviciului Vamal nr. 1363- p din 23.09.2022, nu corespund realității și se bazează doar pe presupuneri. În acțiunile cet. *****, urmare a examinării cazului indicat, nu au fost stabilite careva elemente ilegale și acesta nu a fost atras la răspundere contravențională sau penală, astfel nu se confirmă nici admiterea de către funcționarul vamal ***** a atitudinii eronate față de atribuțiile de serviciu.

Susține în continuare că, contrar prevederilor alin. 1, art. 209 Codul Muncii, care prevede că "Sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai tîrziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical”, sancțiunea disciplinară aplicată în privința lui ***** depășește cu mult termenul legal.

Este de menționat că norma dată stabilește un termen de decădere și sintagma *"ziua constatării abaterii disciplinare"* nu este legată de momentul inițierii anchetei de serviciu sau finisării anchetei de serviciu, dar termenul de decădere prevăzut curge exact din ziua când real a fost constatată posibila abatere disciplinară. Cu referire la caz, se stabilește că, la baza Ordinul Directorului Serviciului Vamal nr. 1363-p din 23.09.2022 este invocat raportul Departamentului Antifraudă și Conformare cu nr. 5489 din 01.08.2022, *privind identificarea cazurilor de încălcare a disciplinei de serviciu admise de către funcționarul vamal* *****.

Astfel, conducerea Serviciului Vamal a cunoscut despre posibila abatere disciplinară comisă de funcționarul vamal ***** de la data de 01.08.2022, dată de

la care urmează de calculat termenul de decădere prevăzut la alin. 1, art. 209 Codul Muncii.

Potrivit alin.2 art.341 Cod Vamal, Controlul vamal, altul decât cel aleatoriu, se bazează în principal pe analiza de risc, efectuată inclusiv prin utilizarea tehnicilor de prelucrare electronică a datelor, cu scopul de a identifica și a evalua riscurile în anumite domenii de control și de a elabora contramăsurile necesare. Serviciul Vamal recurge la managementul riscurilor pentru a identifica diferitele niveluri de risc asociate mărfurilor, inclusiv mijloacelor de transport, și persoanelor supuse controlului vamal sau supravegherii vamale, precum și pentru a stabili dacă acestea vor fi supuse unor controale vamale specifice și, în caz afirmativ, locul în care se vor efectua aceste controale. Managementul riscurilor include activități precum colectarea de date și informații, identificarea, analiza și evaluarea riscurilor, stabilirea și luarea măsurilor necesare, precum și monitorizarea și revizuirea periodică a acestor procese și a rezultatelor obținute.

Astfel, menționează că, mijlocul de transport *****, nr/înm *****, precum și cet. ***** nu figurau în sistemele informaționale ale serviciului vamal ca mijloc de transport sau persoană cu risc sporit de comitere a fraudelor vamale. Astfel, lipseau temeiuri de efectuare a unui control ce ar fi implicat controlul fizic amănunțit fiecărui colet și a mijlocului de transport, în scopul depistării spațiilor special amenajate pentru tăinuirea mărfurilor de control vamal.

Solicită reclamantul în cererea de chemare în judecată: Anularea în tot, ca fiind ilegal și neîntemeiat, a Ordinului Directorului Serviciului Vamal nr. 1363-p din 23.09.2022, privind aplicarea inspectorului principal al Biroului Vamal Centru, ***** a sancțiunii disciplinare – avertismentul.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului *****, avocatul Ilie Rabei a susținut cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului Serviciului Vamal, în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

A indicat că, la data de 22.07.2022 în jurul orelor 22:50, de către Serviciul Echipe Mobile Centru a fost stopat regulamentar mijlocul de transport de model ***** cu n/î *****, la volanul căruia se afla cet. *****, care se deplasa din Italia în Republica Moldova. Fiind efectuat controlul vizual al compartimentului marfar și al salonului, s-a stabilit faptul că sunt transportate colete neînsoțite, astfel s-a luat decizia de a însoți unitatea de transport către Biroul vamal Centru pentru efectuarea controlului detaliat. În rezultatul controlului au fost depistate mărfuri care nu au fost declarate sau declarate neautentic organului vamal.

În procesul de examinare a cazului a fost stabilit, că funcționarii SEM Centru activând în baza ordinului de misiune, cu autoturismul de serviciu ***** cu numerele de înmatriculare *****, pe traseul Chișinău-Leușeni, la data de 22.07.2022, în jurul orelor 22:50, în apropiere de localitatea Stejăreni pe traseul

E581, au stopat regulamentar mijlocul de transport ***** cu numărul de înmatriculare ***** (MD), la volanul căruia se afla cet. *****, care se deplasa din Italia în Republica Moldova, transportând pasageri și colete neînsoțite, pentru efectuarea controlului vamal suplimentar.

În urma controlului vizual al compartimentului marfar și al salonului, s-a luat decizia de a fi însoțit mijlocul de transport sus menționat la Biroul Vamal Centru pentru a fi efectuat controlul fizic detaliat.

Susține că, urmare a controlului fizic detaliat al mijlocului de transport au fost depistate mărfuri cafea asortiment, produse alimentare și produse chimice de uz casnic, care nu au fost declarate sau declarate neautentic organului vamal la traversare postului vamal de frontieră.

Prin urmare, bunurile au fost ridicate și transmise la păstrare în camera corpurilor delicte, până examinarea tuturor circumstanțelor pe marginea cazului.

În procesul verbal de audiere a cet. *****, acesta a declarat: că a fost în Italia a transportat colete neînsoțite și pasageri cu mijlocul de transport de model ***** cu nî *****, la întoarcere în Republica Moldova avea în microbuz colete neînsoțite și pasageri, totodată o cumpărat câteva cutii cu produse alimentare, la trecerea frontierei de Stat o parte din acestea le-a declarat organului vamal iar o parte le-a scăpat cu vederea. Totodată acesta a comunicat că produsele date le comercializează în Republica Moldova la un chioșc în calitate de persoană fizică întreprinzător.

În rezultatul evaluării mărfurilor de către Secția reglementări tarifare și netarifare a Biroului Vamal Centru, valoarea în vamă a mărfurilor ridicate a fost apreciată în mărime de 66987,72 lei cu plăți calculate în mărime de 23286,56 lei.

Conform informațiilor disponibile în Sistemele informaționale ale Serviciului Vamal, mijlocul de transport a traversat frontiera de stat prin postul vamal Leușeni-Albița (PVFI, rutier), Biroul vamal Centru, la data de 22.07.2022 la ora 21:15, operațiunea fiind perfectată de către funcționarul vamal *****.

Astfel, *****, inspector principal al postului vamal Leușeni-Albița (PVFI, rutier), Biroul vamal Centru, a declarat următoarele: că la data de 22.07.2022, se afla în serviciu în cadru postului vamal Leușeni-Albița, fiind repartizat la sectorul intrare pasageri, i-a fost repartizată unitatea de transport de model ***** cu n/î *****, la volanul căreia se afla cet. *****, care transporta colete neînsoțite și pasageri.

În momentul prezentării pentru efectuarea controlului vamal, i-au fost prezentate șase declarații vamale de tip DV-6 ale pasagerilor cât și a conducătorului mijlocului de transport, redirecționând unitatea de transport pe o altă bandă cu descărcarea bagajelor.

Ulterior s-a apropiat de microbuz unde a constatat că compartimentul marfar era încărcat doar pe jumătatea capacității lui, astfel a rugat conducătorul

microbuzului să mai descarce careva bagaje și restul să le prezinte la control în compartimentul marfar.

În momentul controlului, verificând selectiv bagajele, bunurile declarate coincideau conform declarațiilor DV-6, totodată luând în considerație că la ora respectivă se atesta un trafic intensiv de autoturisme, analizând Sistemul Informațional al Serviciului Vamal –„Unipass", atât unitatea de transport cât și șoferul nu aveau careva consemne sau iregularități depistare anterior, pentru fluidizarea traficului a decis acordarea liberului de vamă. La fel menționează că în cadrul controlului atât conducătorul auto cât și pasagerii au făcut declarații \verbale referitor la bunurile declarate (produse alimentare) că sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova în scopuri personale și nu au fost specificate în detaliu. Referitor la cosmetice asemenea au fost declarate ne fiind specificate. Totodată referitor la depistate de către SEM, menționează că au fost declarate conform DV-6 prezentate și alte careva bunuri supuse impozitării nu au fost identificate.

Susține autoritatea pârâtă că, examinând imaginile video stocate de către Secția Monitorizare Video, s-a constatat că funcționarul vamal se apropie de unitatea de transport la ora 21:36, verificând selectiv câteva la ora 21:37, după care pleacă, comunicându-i conducătorului să mai descarce din bagaje se apropie la ora 21:51, unde la fel verifică selectiv câteva bagaje până la ora 21:52 fără a efectua un control detaliat și amănunțit.

Concomitent, fiind analizate declarațiile vamale de tip DV-6 prezentate la trecerea frontierei de Stat s-a constatat că patru din ele nu sunt completate integral, totodată pe acestea lipsește ștampila funcționarului vamal.

Reieșind din analiza s-a constatat că, inspectorul principal al postului vamal Leușeni (PVFI, rutier) Biroul vamal Centru, *****, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu a admis o atitudine eronată față de atribuțiile de serviciu, a aplicat insuficient și neoportun metodele analizei de risc, precum și nu a asigurat respectarea întocmai a normelor de control vamal prin ce a admis încălcarea prevederilor punctului 5, alin.(l), lit. a), b) și d) a codului de etică și conduită a funcționarului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20.10.2016. publicat în Monitorul Oficial nr. 369-378/1257 din 28.10.2016 și prevederile art. 13, a Legii Republicii Moldova nr. Nr. 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, fapt ce a generat sancționarea acestuia cu sancțiune disciplinară avertisment prin Ordinul directorului Serviciului Vamal nr.l363-p din 23.09.2022.

Cu referire la argumentele indicate de reclamant în acțiunea înaintată și anume faptul conducătorul mijlocului de transport cet. ***** nu a fost sancționat contravențional sau penal, atrage atenția instanței că prin decizie de sancționare nr.440/2022 din 21.11.2022, ***** a fost sancționat contravențional conform art.287 alin.(10) Cod contravențional cu amendă în valoare de 25 000 lei și aplicarea confiscării speciale a corpurilor delicte în valoare de 66 987, 72 lei.

Un alt argument invocat de reclamant este încălcarea de către Serviciul Vamal a termenului de 30 de zile prevăzut de art.209 alin.(l) din Codul muncii. în asemenea circumstanțe atestă o interpretare eronată a normei legale or, conform prevederilor art.59 alin.(3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public *„sancțiunea cu excepția celei specificate la art.58 lit. a), nu poate fi aplicată decît după* cercetarea *prealabilă a faptei imputate și după audierea echitabilă a funcționarului public de* către *comisia de disciplină, în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii”.*

La caz art.58 lit. a) din Legea nr. 158/2008 prevede sancțiunea disciplinară avertisment, respectiv termenul de 30 de zile nu este aplicabil speței, ba mai mult atrage atenția instanței că abaterea disciplinară a fost constatată la data de 25.08.2022 când a fost aprobat raportul nr.5970 și nu cum invocă reclamantul la data de 01.08.2022, când a fost emis raportul Departamentului Antifraudă și Conformare nr.5489, or prin acesta conducerea Serviciului Vamal a fost informată despre pretinsa abatere disciplinară ca ulterior după cercetările efectuate de către Direcția Integritate și Supraveghere, comiterea abaterii disciplinare a fost constatată la data de 25.08.2022 pe când sancțiunea disciplinară aplicată la 23.09.2022, fiind evident neîncălcarea termenului de 30 de zile.

Audiind explicațiile părților, studiind materialele cauzei în raport cu argumentele pârților litigante, instanța de judecată consideră că, acțiunea reclamantului *** este întemeiată și urmează să fie admisă, reieșind din următoarele considerente.**

Conform art. 189, alin. (1) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.*

În conformitate cu prevederile art. 93, alin.(1) din Codul administrativ, *fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.*

Instanța de judecată relevă că, la baza statului de drept, consacrat de art. 1, alin. (3) din Constituție, stă principiul legalității.

Legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare, care stabilesc condiții privind adoptarea sau emiterea lor.

Importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență, existând nu doar pentru indivizi, dar în mod egal şi pentru autoritățile publice şi private.

În măsura în care legalitatea vizează actele autorităților publice, exigența este ca acestea să acționeze în strictă conformitate cu actele legislative, în limita atribuțiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii reglementate de lege.

Tot aici, instanța de judecată reține că, la examinarea cererii în anulare, legalitatea unui act administrativ urmează a fi examinată prin prisma triplului test al legalității, care verifică dacă actul contestat a fost emis cu respectarea competenței, a procedurii prevăzute de lege și dacă este legal în fond.

Din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că, la data de 22.07.2022 în jurul orelor 22:50, de către Serviciul Echipe Mobile Centru a fost stopat regulamentar mijlocul de transport de model ***** cu n/î *****, la volanul căruia se afla cet. *****, care se deplasa din Italia în Republica Moldova.

Fiind efectuat controlul vizual al compartimentului marfar și al salonului, s-a stabilit faptul că sunt transportate colete neînsoțite, astfel s-a luat decizia de a însoți unitatea de transport către Biroul vamal Centru pentru efectuarea controlului detaliat. În rezultatul controlului au fost depistate mărfuri care nu au fost declarate sau declarate neautentic organului vamal.

În rezultatul controlului fizic detaliat al mijlocului de transport au fost depistate mărfuri cafea asortiment, produse alimentare și produse chimice de uz casnic, care nu au fost declarate sau declarate neautentic organului vamal la traversare postului vamal de frontieră.

Conform informațiilor disponibile în Sistemele informaționale ale Serviciului Vamal, mijlocul de transport a traversat frontiera de stat prin postul vamal Leușeni-Albița (PVFI, rutier), Biroul vamal Centru, la data de 22.07.2022 la ora 21:15, operațiunea fiind perfectată de către funcționarul vamal *****.

Prin Raportul Serviciului Vamal al Republicii Moldova Direcția Integritate și Supraveghere nr.5970 din 25.08.2022, s-a elucidat faptul că, inspectorul principal al postului vamal Leușeni (PVFI, rutier), Biroul Vamal Centru, *****, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu a neglijat prevederile art.192[1] cu privire la Administrarea riscurilor, Cod Vamal, în așa mod a admis încălcarea prevederilor pct. 5 sbpct. 1) lit. a), b), g), j) a Codului de Etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1161/2016, și prevederile art. 13 lit. b); art.51 alin.(1) lit. g) a Legii nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal și s-a propus aplicarea față de funcționarul vamal din cadrul Postului Vamal Leușeni-Albița (PVFI, rutier), Biroul Vamal Centru, *****, sancțiunea disciplinară-avertisment (f.d.1-3 dosar administrativ).

Prin Ordinul Directorului Serviciului Vamal nr. 1363-p din 23.09.2022, inspectorului principal al Biroului Vamal Centru, *****, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – avertisment (f.d.6-7).

Inițial, instanța va reține că potrivit art. 3 alin.(1) din Legea nr 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, *activitatea Serviciului Vamal se desfășoară exclusiv în baza legii și pentru executarea legii, în conformitate cu principiile legalității, imparțialității, nediscriminării, profesionalismului,*

independenței, integrității, transparenței, obiectivității, eficienței, loialității și responsabilității.

Conform art.13 lit. a), b), c) din Legea nr 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, *Funcționarul vamal este obligat: a) să respecte şi să asigure respectarea Constituţiei Republicii Moldova, a legilor şi a altor acte normative, a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului;*

b) să respecte jurămîntul depus, să cunoască și să respecte regulamentele de ordine interioară şi Codul de etică și conduită al funcționarului vamal, precum și cerinţele fişei postului;

c) să fie disciplinat şi vigilent, să manifeste iniţiativă şi perseverenţă, să îndeplinească conştiincios îndatoririle de serviciu prevăzute de lege.

Iar potrivit art.49 alin.(1) din Legea nr 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, *pentru neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu, pentru încălcarea normelor de etică și conduită, pentru pagubele materiale pricinuite, pentru contravenţiile sau infracţiunile săvîrşite în timpul ori în legătură cu îndeplinirea obligaţiilor de serviciu, funcţionarul vamal poartă răspundere disciplinară, civilă, contravenţională sau penală, după caz.*

În continuare potrivit art. 51 alin.(1) lit. g) din Legea nr 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, *Constituie abateri disciplinare încălcarea normelor de etică şi conduită a funcţionarului vamal.*

În aceeași ordine de idei se va reține că potrivit art. 53 alin. (1)-(3) al Legii pre citate supra, *sancţiunile disciplinare se aplică de către directorul Serviciului Vamal:*

a) în termen de 6 luni de la data săvîrşirii abaterii, cu excepţiile prevăzute de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și de Codul muncii al Republicii Moldova;

b) în termen de o lună de la data constatării abaterii disciplinare de către angajator, în urma efectuării unei anchete de serviciu, iar în cazul în care funcţionarul vamal se află în concediu anual de odihnă, în concediu de studii sau în concediu medical acest termen se suspendă pînă la revenirea acestuia la serviciu.

(2) Sancţiunea disciplinară, exceptînd avertismentul, nu poate fi aplicată decît după o cercetare prealabilă a faptei imputate de către comisia de disciplină. Cercetarea prealabilă impune aplicarea sancţiunii disciplinare după investigarea prealabilă a faptei imputate şi după audierea echitabilă a funcţionarului vamal.

(3) La individualizarea sancţiunii disciplinare se va ţine seama de cauzele şi gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanţele în care aceasta a fost săvîrşită, de comportamentul funcţionarului vamal în timpul serviciului, precum şi de existenţa altor sancţiuni disciplinare al căror termen nu a expirat.

Referitor la acțiunile de încălcare a normelor de etică și conduită a funcționarului vamal, de către *****, se va reține următoarele.

La caz, Serviciul Vamal a constatat că, reclamantul ***** a neglijat prevederile art.192[1] Cod Vamal, la Administrarea riscurilor, astfel încălcând prevederile. pct. 5 sbpct. 1) lit. a), b), g), j) a Codului de Etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1161din 20.10.2016.

În acest sens se va reține că, potrivit pct. pct. 5 sbpct. 1) lit. a), b), g), j) a Codului de Etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1161din 20.10.2016, *pentru îndeplinirea atribuţiilor de serviciu, funcţionarul vamal îşi asumă responsabilitatea personală fiind obligat:*

a) să respecte prevederile legale, dispoziţiile interne, precum şi normele profesionale specifice activităţii desfăşurate;

b) să respecte şi să aplice principiile activităţii în organele vamale;

g) să susţină şi să desfăşoare activitatea de combatere a fraudelor, corupţiei, traficului ilicit de mărfuri şi bunuri, precum şi a altor acţiuni ilegale;

j) să îndeplinească corect şi în termen sarcinile de serviciu în limitele competenţelor şi responsabilităţilor atribuite.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 192 Cod Vamal nr.1149 din 20.07.2000, *în timpul efectuării controlului vamal, organul vamal foloseşte, de regulă, forme de control suficiente pentru asigurarea respectării legislaţiei Republicii Moldova şi a acordurilor internaţionale la care aceasta este parte.*

(2) Organul vamal este în drept, după caz, să utilizeze formele de control vamal prevăzute de prezentul cod, ţinînd cont de prevederile art.193.

(3) ***Controlul vamal, altul decît cel inopinat, se bazează pe administrarea riscurilor, efectuată inclusiv prin utilizarea tehnicilor de prelucrare electronică a datelor, cu scopul de a identifica sau a evalua riscurile*** *şi de a elabora contramăsurile necesare pe baza criteriilor stabilite la nivel naţional şi, după caz, internaţional. Nivelul controlului vamal bazat pe administrarea riscurilor se determină prin unul din culoarele de control vamal (verde, albastru, galben sau roşu), precum și prin unul din coridoarele de control vamal (verde sau roşu).*

Iar, potrivit art.192[1] Cod Vamal nr.1149 din 20.07.2000, *organul vamal aplică administrarea riscurilor care vizează activități cum ar fi colectarea de informații și date, comunicarea, consultarea, identificarea, analiza și evaluarea riscurilor, tolerarea riscurilor, recomandarea și executarea măsurilor, selectivitatea în controlul vamal, controlul și evaluarea periodică a procesului și a rezultatelor acestuia bazate pe sursele și strategiile naționale și internaționale, inclusiv monitorizarea operațiunilor și procedurilor vamale în vederea actualizării continue a informațiilor disponibile organelor vamale.*

(2) ***Selectivitatea în controlul vamal este un proces bazat pe analiza riscurilor, profiluri și indicatori de risc, examinarea documentelor, supraveghere***

și tehnici de interogare care presupun identificarea riscurilor sau constatarea respectării legislației vamale.

(3) Selectivitatea în controlul vamal, inclusiv automatizată, include repartizarea operațiunilor vamale pe unul din culoarele/coridoarele de control vamal, în funcție de parametrii aleatorii și criteriile de selectivitate/consemne introduse.

(4) Procedura de administrare a riscurilor, inclusiv parametrii aleatorii, criteriile de selectivitate/consemnele se stabilesc de Serviciul Vamal.

La caz din materialele cauzei și nemijlocit din declarațiile reclamantului ***** se constată cu certitudine că, **mijlocul de transport *****, nr/înm *****, precum și cet. ***** nu figurau în sistemele informaționale ale serviciului vamal ca mijloc de transport sau persoană cu risc sporit de comitere a fraudelor vamale**. Astfel, lipseau temeiuri de efectuare a unui control ce ar fi implicat controlul fizic detaliat al fiecărui colet și a mijlocului de transport, în scopul depistării spațiilor special amenajate pentru tăinuirea mărfurilor de control vamal.

Totodată se va reține că, acest fapt nu a fost negat nici de către Serviciul Vamal prin referința depusă pe marginea cererii de chemare în judecată și nici de reprezentantul autorității publice, în cadrul ședinței de judecată, **or, potrivit art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă, *faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.***

Prin urmare nu îi poate fi imputat reclamantului *****, neglijența prevederilor art.192[1] din Codul Vamal în exercitarea atribuțiilor de serviciu, din moment ce, ultimul s-a condus exclusiv de prevederile legislației în vigoare la acordarea liberului de vamă.

Astfel instanța de judecată, va reține că, autoritatea publică pârâtă a eșuat în prezentarea argumentelor, care nemijlocit ar demonstra, încălcarea codului de conduită a funcționarului vamal și a prevederilor legislației în vigoare, de către ***** și nemijlocit necesitatea aplicării sancțiunii disciplinare sub forma avertismentului.

Or, reclamantul *****, respectând prevederile legale, și dispozițiile interne, a analizat factorii de risc, a constatat că, mijlocul de transport *****, nr/înm *****, precum și cet. ***** nu figurau în sistemele informaționale ale serviciului vamal ca mijloc de transport sau persoană cu risc sporit de comitere a fraudelor vamale, totodată luând în considerație că, la ora respectivă se atesta un trafic intensiv de autoturisme, analizând Sistemul Informațional al Serviciului Vamal –„Unipass", atât unitatea de transport cât și șoferul nu aveau careva consemne sau iregularități depistare anterior, pentru fluidizarea traficului a decis acordarea liberului de vamă.

Totodată, instanța de judecată, constată că, contrar prevederilor legale, Serviciul Vamal, a aplicat sancțiunea disciplinară, sub forma avertismentului față

de *****, cu depășirea termenului de 30 de zile, calculat din momentul constatării abaterii disciplinare.

În acest sens, referitor la argumentele autorității pârâte precum că, potrivit art. 59 alin.(3) din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, *sancţiunea disciplinară, cu excepţia celei specificate la art.58 lit.a) (avertismentul), nu poate fi aplicată decît după cercetarea prealabilă a faptei imputate şi după audierea echitabilă a funcţionarului public de către comisia de disciplină, în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii,* respectiv termenul de 30 de zile nu este aplicabil speței, se va indica următoarele.

Instanța de judecată conchide că, într-adevăr, prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, stabilește că sancțiunea disciplinară cu excepția avertismentului se aplică în termen de cel mult o lună de la data constatării, însă aceste prevederi nu sunt aplicabile speței, or, potrivit art. 4 alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008, ***prevederile prezentei legi se aplică funcționarilor publici cu statut special*** *(colaboratorilor serviciului diplomatic, ai* ***serviciului vamal****, ai serviciului fiscal de stat, ai organelor apărării, de prevenire şi combatere a corupţiei, securităţii naţionale şi ordinii publice, altor categorii stabilite prin lege)* ***în partea care nu este reglementată prin legi speciale.***

Iar potrivit art. 53 alin. (1) lit. b), (2), din Legea nr 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, ***sancțiunile disciplinare se aplică de către directorul Serviciului Vamal în termen de o lună de la data constatării abaterii disciplinare de către angajator****, în urma efectuării unei anchete de serviciu, iar în cazul în care funcționarul vamal se află în concediu anual de odihnă, în concediu de studii sau în concediu medical acest termen se suspendă pînă la revenirea acestuia la serviciu.*

(2) Sancţiunea disciplinară, exceptînd avertismentul, nu poate fi aplicată decît după o cercetare prealabilă a faptei imputate de către comisia de disciplină. Cercetarea prealabilă impune aplicarea sancţiunii disciplinare după investigarea prealabilă a faptei imputate şi după audierea echitabilă a funcţionarului vamal.

Respectiv din analiza prevederilor, citate *supra*, instanța de judecată, concluzionează asupra faptului că, **sancțiunea disciplinară sub forma avertismentului urmează a fi aplicată în interiorul termenului de o lună calculat din ziua constatării abaterii disciplinare**.

Reieșind din aceste considerente instanța, consideră necesar de a respinge argumentele invocate de către autoritatea pârâtă, din considerentul că sunt nefondate, și lipsite de temei juridic.

În continuare referitor la argumentele Serviciului Vamal, precum că, *„abaterea disciplinară a fost constatată la data de* ***25.08.2022*** *când a fost aprobat raportul nr.5970 şi nu cum invocă reclamantul la data de* ***01.08.2022****, când a fost*

emis raportul Departamentului Antifraudă şi Conformare nr.5489, or prin acesta conducerea Serviciului Vamal a fost informată despre pretinsa abatere disciplinară ca ulterior după cercetările efectuate de către Direcţia Integritate şi Supraveghere, comiterea abaterii disciplinare a fost constatată la data de 25.08.2022 pe când sancţiunea disciplinară aplicată la 23.09.2022, fiind evident neîncălcarea termenului de 30 de zile", se va reţine următoarele.

Instanța de judecată, constată că, în conținutul actului administrativ individual defavorabil contestat, este expres menționat: *„Direcţia integritate şi supraveghere a examinat raportul Departamentului Antifraudă şi Conformare cu* ***nr. 5489 din 01.08.2022****,* ***privind identificarea cazurilor de încălcare a disciplinei de serviciu*** *admise de către funcţionarul vamal *****"(f.d.6).*

Astfel, instanța de judecată conchide că, însuși din conținutul Ordinului Directorului Serviciului Vamal nr.1363-p din 23.09.2022, rezultă că abaterea disciplinară a fost constatată **(identificată)** la data de **01.08.2022**, iar sancțiunea disciplinară sub forma avertismentului a fost aplicată peste 54 de zile la data de 23.09.2022, ceea ce contravine prevederilor art. 53 alin. (1) lit. b) din Legea nr 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal.

Prin urmare, în temeiul celor menționate mai sus, în coroborare cu prevederile legale, instanța de judecată va constata ilegalitatea și va anula Ordinul Directorului Serviciului Vamal nr.1363-p din 23.09.2022 privind aplicarea sancțiunii disciplinare inspectorului principal al Biroului Vamal Centru, *****, ca fiind ilegal.

Potrivit art.224 alin.1) lit.a) Cod administrativ, *în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.*

În conformitate cu art. 224 alin.1) lit. a) Cod administrativ, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Serviciul Vamal privind anularea actului administrativ, se admite.

Se anulează Ordinul Directorului Serviciului Vamal nr.1363-p din 23.09.2022 privind aplicarea sancțiunii disciplinare inspectorului principal al Biroului Vamal Centru, *****, ca fiind ilegal.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu